

Preus de subscripció

Figueres 1 pta. trimestre.

Fora, 1'25 „

Número solt 10 cents.

EMPORDÀ FEDERAL

Per anuncis dirigir-se
à casa en Francisco Ca-
net, Carretera Castell,
núm. 2, botiga.

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Atministració: CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÈS

Any I.

Figueres 8 Abril 1911

Núm. 1

MODERNA FARMACIA CUSÍ

Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ

DE TEIXIT DE GOMA ELÁSTICA

Y D' ACER FLEXIBLE

SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA

Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS MAGATZEMS PUIG PARÍS

Trajos fets i a mida per Homes
i Joves * Especialitat en trajos
per nens * Camiseria Corba-
teria * Genres de punt *
Bisuteria * Elastichs * Lli-
gues Cames * Perfumeria, etc.

GRAN BAZAR DE ROBA FETA

Els mes importants magatzems
de la Regió.

CARRERS GERONA, 13 I PRESÓ, 4 FIGUERES

Empordà Federal

Amb el nom de «Federal», el nostre periodíc, porta resumides les idees que 's fa seves, especialment en aquest país ont el mot federalisme significa al mateix temps democràcia, republicanisme i amor a les noves transformacions socials.

La paraula «Empordà», si escrita en llengua oficial «Ampurdán» te un simple sentit geogràfic am fredor de número d' ordre, escrita en català es ja una proclama de nacionalisme; d' aquell nacionalisme que ha transformat la política de Catalunya, que transformarà la de tot Espanya, segurament, y que ha d' acabar convertint la vida de remat del poble català en vida nacional am civilització propia emancipada dels homes de Madrid.

Que 's vegi, doncs, en el nom d' «Empordà» l' essencia d' aquell sentiment que va moure la terra catalana llavors del neixement de la Lley de jurisdiccions.

I en el nom de «Federal» que s' hi entengui l' expressió dels nostres desitjos de veure convertit l' actual regim monarquic d' Espanya en una República fonamentada en la llibertat dels homes i dels pobles de la península Ibérica.

Com a homes aspirem a una nova organització social, ont la justícia en lloc de un pretext pera abusar del debilitat sigui una norma pera beneficiar-lo, i, ont l' amor se sobreposi a tota conveniència. I com a homes catalans, volem la llibertat de dictarnos les lleis que regulin la vida interior del nostre poble; que allí ont hi neix espontanea la parla catalana no s' hi sobreposi l' artifici de una llen-

gua oficial; aspirem, en fi, a una civilització catalana, gran, no per la seva extensió sino per la seva qualitat.

LA CONJUNCIÓ Republicana-Socialista

Com que l' U. F. N. R. forma part de la Conjunció republicana socialista, hi es per demés que fem constar la nostra adhesió an aquella forsa.

Sentim necessitat d' una unió am les forses veritablement lliberals d' Espanya; al record de la repressió de 'n Maura, al record d' aquells dies que 'l representant del poder central feia tancar les Escoles i Ateneus per sospites d' heretgia, sentim que s' imposa una solidaritat antimonarquica espanyola, que sigui, devant de les anomalies que ofeguen l' expressió del pensament en la premsa i en el miting, i que coaccionen als nostres diputats en el Parlament, lo que fou la Solidaritat Catalana enfront d' aquelles altres ofenses que 'n les darreries de 'l any 1905 tingué que sofrir la llibertat dels ciutadans i la sobirania del poble.

Avui, en la política antimonarquica d' Espanya hi actua una forsa nova que creiem que 'n la lluita contra 'l regim serà d' una eficacia decisiva. Aquesta forsa es la del socialisme. Els obrers, que 's veuen privats de moltes delícies de la vida, a qui les necessitats mes primordials lliguen constantment a un treball excessiu, un dia darrera 'l altre, sense esperances de que arribi l' últim son els que, no tenint interessos ni *modus vivendi* que perillin, el dia que vulguin farán feina. Quan la seva forsa pugui ben encaminar-se, els

que avui somien en noves organitzacions socials, farán mans y mànigues de tot lo que 'ls fassi nosa.

PETITS DIALEGS

—Un marrec passa a domicili el primer nombre d' EMPORDÀ FEDERAL.

—Vaja, un nou periodíc...—exclama el bon botiguer.

—El senzill fet de sortir-ne un de nou—respongué 'l jove dels cabells llargs—demostra que 'ls existents no eren suficients.

—Els qu' el fant deuen esser quatre caps calents desocupats, que no deuen sapiguer ab que passar el rato.

—No creieu, amic botiguer, que l' ocupar-se a gratcient d' una tasca té de tenir quelcom d' estimable per vos, mestre d' activitat?

—En principi sí... empró també podrien esmersar les seves energies en un negoci cualsevol—digué 'l bon botiguer.

—Per ventura el fer política, escampar idees, cultura, no es també

un negoci espiritual.

—Pot ser sí... empró ja veurem si s' hi faran rics...

—Precisament, amic botiguer, té d' esser per vos motiu d' admiració el que hi hagi homens que facin coratjosament una feina sense aspirar el benefici d' argent...

—Doncs perquè ho fan?... Jo no ho puc compendre.

—Ho fan perquè creuen fer un be, perquè la seva naturalesa en té necessitat d' expandir-se i perquè com tothom que té confiança en les propies idees, creuen les seves les millors i voldrien veureles arrelades en l' esperit dels seus consemblants.

—Diguéu doncs que son altruistes?—comentá ironicament el bon botiguer.

—I es clar qu' en son... perquè en son vos fan ofrena de la seva ànima.

—Sempre 'ls artistes ens emboiren 'l enteniment, fentnos complicades les coses més senzilles... De fer un periodíc i vendrel per deu céntims en diéu vos, fer mercés espirituals?...

X.

La Assamblea de Unió Federal Nacionalista Republicana de Figueres

En els primers de jaier d' aquest any, l' Assamblea general del nostre partit va deixar organitzada l' Unió en el seu aspecte general; ara falta l' organització local y comarcal.

Pera l' organització de cada municipi, en aquella assamblea dels nostres delegats, va aprovar-se lo proposat per la ponencia del Sr. Vallés i Ribot, que diu aixís:

«Article tercer: Pera el regim local de l' Unió en cada municipi hi haurá una junta, nomenada municipal, elegida per sufragi directe de tots els inscrits en el cens de l' Unió. Aquesta Junta assumirá

la direcció i representació unica de tots els correligionaris, en el municipi respectiu.

Tot lo referent á l' organització local ho determinarán les assamblees municipals elegides pels inscrits en l' esmentat cens, sensa que pugui alterar-se lo estatut en els anteriors i següents apartats. Aquestes assamblees 'abans de mig any deurán esser convocades per les respectives Juntas Provisionals arreu constituïdes i que 's constitueixin.»

La Junta municipal d' aquesta ciutat está ocupant-se de la convocatori que segons notícies no trigará gaire á fer-se.

An-aquí, l'assemblea, en lloc de ser de delegats serà de tots els individus inscrits en el cens.

LA NOSTRA UNIÓ

Quan el carlins i els regionalistes de la Lliga demostraren l'impossibilitat de que 'ls lliberals i els catalanistes veritables poguessin combatre al seu costat en defensa de Catalunya llavors va desfer-se la Solidaritat Catalana. Varem trovar-nos els republicans federals, els de l'antiga Unió i els nacionalistes, per una banda, coincidint en les nostres aspiracions de llibertat i de dignitat humana, i, en el sentiment de catalanitat i autonomia; per altra banda, com enemics de nostres idees, teniem units am pacte vergonyós els regionalistes, els cacics conservadors i els carlins, i com enemics del nostre ideal autonomista català hi teníem al Sr. Lerroux amb el seu partit tan ben vist entre 'ls monàrquics que feren la llei de jurisdiccions.

El sentit més elemental aconsellava l'unió dels republicans que estimessin la llibertat en tots els seus aspectes, contra els reaccionaris i contra els republicans que volien la llibertat a mitges i am prou feina. ¿Qué millor, doncs, que de lo que eren tres partits que coincidien en ideals i sentiments, fer-ne un de sol? Aixís va fer-se. En les bases que aprobaren les nostres anteriors assemblees allà al mes d'Abril de l'any passat va quedar constituïda l'Unió Federal desapareixent els antics partits.

Sentíreu que 'ls nostres enemics fan burla de les inicials de l'U. F. N. R. i fan vaticinis de pròximes desunions. Nosaltres si que 'ns-e n'hem de 'n riure de tot lo que ells diguin. L'Unió Federal, no té punt de comparansa am les unions que 'ls republicans de tradició madrilenya han vingut fent d'ensá de la restauració i de les quals, la de 'n Sol i Ortega n'és l'últim exemplar.

La nostra Unió es la formació definitiva d'un partit republicà català. Am la fusió dels tres partits hem unit tres afirmacions, tres principis fonamentals que's completen l'un am l'altre: la democràcia republicana, la llibertat del poble català i la federació de nacionalitats, son tres formes d'un sol pensament.

Y com que aquest pensament de llibertat i germanor no pot morir fins havertse encarnat en la realitat, l'Unió dels republicans catalans viurà per demunt de les imperfeccions que poguessin tenir els seus directors.

SECCIÓ SPORTIVA

Semi-final del Campionat de Boxe del Mon

Aixís titulaba la premsa deportiva estrangera el *match* de Boxe que oposaba En Sam Langford an En Sam Mac Vea, y segurament que 'l títol era just, donchs després de la derrota d'En Jeffries á Reno, no hi havia cap ombra de dupte de que l'únich home capes de disputar el Campionat an En Jhonson havia d'esser un dels tres negres: Sam Langford, Sam Mac Vea ó Joe Jeanette. Descartat aquet últim qu' en els dos últims combats sostinguts contra En Langford havia sigut netament batut, s'imposaba el *match* dels dos Sams y aquet va tenir lloch á París el dia primer de mes, siguent el més famós combat disputat á Europa donat el valguer dels adversaris, encare que sembla que 'l públic que esperaba un combat ardent va quedar decepcionat. Que despertaba un interès excepcional va quedar demostrar á la taquilla del *Cirque de Paris* que va encaixar cent mil francs havent de deixar encare molta gent al carrer.

En Corry qu' arbitraba el *match* va declarar-lo nul devant del descontent general. De l'examen detingut de la resse-

nya que «L'Auto» publicá, se'n desprén la superioritat manifesta d'En Langford, pró's veu que 'l *referee*, no ho va entendre aixís.

Deis 20 *rounds* del combat En Mac Vea potser no més dominá en el 13, siguent els demés al actiu d'En Langford que mantingué l'ofensiva del cap á la fi, donant en certs moments l'impressió de la victòria brutal, decisiva y sempre el convenciment de la seva superioritat. En Mac Vea se contentá ab defensarse, esquivant, *bloquant* y reculant y procurant evitar el *hnoock-out* que tenia. Tots els *clinchs* els iniciaba ell repenjanse sobre d'En Langford amb tot el pés dels seus 94 kg.

Havia d'esser curiós veure an En Sam Langford amb la seva curta talla (1m 67), malmenant an aquell gegant de California que li'n passaba prop d'un pam; exactament 16 cm. En algún lloch els he vist jo caricaturisats; el cap d'En Mac Vea penjant pels cabells de la mà d'En Langford y amb la llegenda: «David y Goliath.»

Llástima que 'l *match* fos declarat nul, donchs are En Jack Jhonson, que no té necessitat de diners d'ensá de la millonada que va guanyar á Reno al batre an el blanch James J. Jeffries, que no li convé cap derrota que li fassi perdre las sevas productivas exhibicions pèls *music-halls* y qu' á més té por an En Langford, tindrà una excelent excusa pera refugir el repte d'aquet últim, alegant que també En Sam Mac Vea se troba en el mateix dret, pera disputar-li el Campionat.

Qu'En Langford arriui ó no á Campió del Mon, el cas es que 'l desitjat títol trigarà á tornar á esser patrimoni dels blanchs, donchs després de la desfeta d'En Jeffries, la mort d'En Ketchell y la retirada d'En Burns, no's presenta cap *comingman* blanch que dongui l'impressió d'arriuar á valguer lo que 'ls tres últims nomenats y molt menys d'arriuar á poseir la forsa d'En Sam Mac Vea, la resistencia d'En Joe Jeanette, la combativitat d'En Sam Langford ó la ciencia de N'Arthur Jack Jhonson, que son els quatre famosos negres qu'avuy porten la devantera en el mon de la Boxe.

Triceps.

Foot-ball.—En el partit jugat diumenge passat entre equips del «Sport Club-Empordanés» y Figueres-Sport, guanyaren els primers per 8 goals á 3 després de renyida lluita. Lo més remarcable del partit foren les arrencades dels jugadors del S. C. E. que desenrotllaren un joc rapidíssim y quasi tots estiqreren admirables.

—Demá diumenge tindrà lloch un *match* de foot ball entre 'ls mateixos jugadors que promet esser molt mogut é interessant.

Excursionisme.—La societat Figueras-Sport ha organirsat una excursió al objecte de visitar les eacavación d'Empuries.

DEL COMERS

En aquesta secció, amables llegidors, pretenim ocuparnos d'alló qu' els periódics descolorits anomenen pomposament *los intereses morales y materiales de la región* i qu' en realitat queden completament abandonats en les llurs pàgines, servint-lis solsament per capsalera-devantall ab qu' es tapen la ceba del caciquisme, única única forsa qu' els anima.

Enemics de teorisar en tots els órdres de la vida, molt menys encare debem pretenir fer-ho en aquest ram de l'activitat humana, el comers, qu' es per exelencia, práctica i realitat.

De la vida mateixa en volem fer la font de les nostres quartilles i a la vida comercial figuerenca acudirem perquè col·labori ab nosaltres en la discussió i resolució a esser possible, de l'infinitat de problemes econòmics qu' es presentin en

la vida Empordanesa.

Una fonda crisis sembla planar sobre el comerç figuerenc: el nombre de protestos de lletres a arribat a una xifra ben considerable havent assolit el de cinquanta-protestos per mes, la disminució experimentada per el Municipi en la recaudació dels consums, baixa que sols se manifesta en els articles de preu, cassa, carns, tocino, etc., mentres els llegums i demés articles baratos sofreixen una forfa alsa, la cantitat de botigues per arrendar qu' es veuen en molts indrets de Figueres, son una serie d'efectes quines causes voldriem estudiar, a fi de deduir-ne els remeis possibles sobre la suposada crisis, sos efectes, ses causes i medis de combatreles, obrim tribuna pública.

Coneixedors de l'apatia dels nostres comerciants e industrials a l'ensar en públic les llurs idees i conviccions, hem decidit qu' alguns dels nostres redactors vagin a honrar-se, celebrant intervius ab els nostres més importants comerciants e industrials trascribint fidelment an aquestes columnes les seves impresions personals.

Si el bon aculliment qu' esperem mereixre de les forces vives de Figueres ens encoratja a treballar per la nostra estimada ciutat procurarem no estalviar esforços perque la nostre petita obra sigui de resultats positius.

En els propers números comensarem la publicació dels intervius qu' ens proposem celebrar ab els comerciants i industrials figuerencs, prescindint dels llurs ideals y conviccions. No volem fer obra de partit ni de capelleta. Trevallem per Figueres i per l'Empordá.

Z.

NOTES MUNICIPALS

Sessió del Ajuntament del 3 Abril 1911

Molt avans de tocar les nou ja hi havia alguns impacients esperant que s'obris la porta del saló de sessions, i á mida que l'hora avensava, anava augmentant el nombre dels que volfen entrar.

El reporter que coneix, l'indiferencia del públich figuerench en qüestions municipals, devant d'aquella curiositat se feu l'il·lusió de trovarse ab algún acontereixement consistorial.

Per fi entren els consellers, ocupant la cadira presidencial l'arcalde popular don Joan Carbona i llurs respectius seients els senyors Vilanova, Moncanut, Teixidor (Joan i Jaume), Pairachs, Cortada, Antich, Pujolá, Roget, Rovira, Puig, Quintá, Verdaguer, i ja comensada la sessió, el senyor Guillaumet.

Aprovada, com de consuetut, l'acta de la sessió anterior.

S'aproven també, els següents dictàmens de la comissió de Foment:

Un, no conformantse ab el pressupost formulat per la Quefatura d'Obres Públiques respecte á l'amplada del rech Galligans.

Un altre, donant permís á D. Jaume Camps pera l'arreglo d'un balcó del carrer de Pí Margall.

Un altre á D. Joseph Macau pera instalar un motor en el carrer de Girona.

A proposta del senyor Teixidor (Jaume), s'aprova una instancia de la Companyia «Eloy y Cia. demanant permís pera posar una conducció d'aigües del carrer de Vilallonga al de Sant Llatzer passant pel de Rubaudonadeu.

El propi Sr. Teixidor demana passi á la comissió de Foment, una instancia presentada pels propietaris del carrer de Requesens, demanant l'obertura de dit carrer per la part que dona á la vía del ferrocarril, haventse de solicitar de la Companyia la construcció d'un pas á nivell per el que se podria anar del carrer de Requesens al de Joan Tutau.

Aixís s'acorda, y s'aixeca la sessió ab gran estranyesa del públich que creient s'havia de dir quelcom més, queda defraudat en ses il·lusions.

INFORMAGIÓ LOCAL

Quatre paraules als amables llegidors: l'informació local revesteix per las publicacions de la mena de la present una importancia i atractiu que no volem desconeixre i al seu arrodoniment consagram tot l'interés possible. Responent al criteri que tenim dels fets, succeits queixas, planys, súplicas, etc. i de tot lo qu' es nodreix aquesta secció la subdividirem en dos parts: *De la ciutat* es una d'elles i aquí parlarem de totes les gestes i acontereixments que per la seva serietat o influencia puguin interesar a tots els ciutadans, fins als qui lluny de la nostra petita ciutat senten amorosa preocupancia per la nostra vida, acullint fervorosament els ecos de l'activitat figuerenca...

Del vehinat.

En aquesta segona part de l'informació local, els redactors ens esmerariem pera fer les delices del públic, xafardejant de tots aquells petits succeits que com fites invisibles marquen la vida en-sopida d'una ciutat petita, distraientnos per lléus moments dels qnefers habituals. Parlarem de si un caball s'ha desbocat i de que no hi han hagut desgracies degut al enteniment del conductor. Parlarem de que a tal carrer dues dones s'han barallat per gelos. Parlarem del fret, del calor, de la pluja, del vent, de la pols i dels gossos que lladren.

Procuramen donar una informació tant acabada de desgracies i fets sense trascendencia que de'arem satisfets als esperits més exigents en aquesta especialitat.

I anem a comensar.

DE LA CIUTAT

El debat Ferrer i en Salvatella.

La manca de temps i sobra de original, ens impideix parlar del debat Ferrer i de la intervenció en el mateix del nostre amic i diputat Sr. Salvatella.

Quant haguém rebut el discurs íntegre, qu'estém esperant, publicarem un extraordinari, dedicat exclusivament an aquest assumpte.

Á la premsa.

Empordá Federal al eixir á la vida i prendre un llog en el rengle dels lluitadors de la ploma, saluda afectuosament a tota la premsa local á la premsa Catalana i a la de tota Espanya, i a tothom ofereix una forta encaixada de bona amistat.

Avis d'Administració.

Als senyors de fora de Figueres que rebín aqueix periódic, i no desitgin esserne subscriptors, els hi preguém el retornin, o ens avisin per cualsevol altre medi.

Per no retrasar

Per causes agenes á la nostra voluntat, ens veyém obligats a donar á llum aquest nombre habillat ab un trajo provisional, ja que no hem rebut a temps les capçaleres que tenim encomenades a una casa de Barcelona.

Pels pobres.

La sessió cinematográfica que va tenir lloch el dissapte proppassat en el Teatre Municipal, va produir 71'20 ptas. quin producte fou entregat íntegre á la Depositaria municipal per la Empresa d'aquell espectacle Pere Matas y C.^a, que ab lo desprendiment que 'ls distingeix en feren ofrena á la Junta d'extinció de captaires, á benefici dels quals vá celebrarse dit espectacle.

Actes d'aqueixa naturalesa honoren a les persones que 'ls executen.

Es molt salat aixó de la sal.

S'ha salvat la patria! Ja no menjarém l'escudella fada! Ja no tindrem d'estal-

viar la sal quant ens convinga ensiamar alguna ceba!

Aixís parlan alguns esperits miopes y altres mal intencionats.

L' Ajuntament ha de pagar al Estat en concepte de sal, a rahó de 18 céntims el kilo, mentres ell ne vé cobrant per dret de porta un céntim kilo!

Ara, donades las exigencias y necessitats, s' havia acordat, no precisament augmentar fins a 18 céntims qu' ell paga, sinó solsament hasta a 10, ó sia, la mitat de lo qu' el Municipi deu satisfer al govern.

Aixó, que per certes conveniencias s' ha fet que semblés un augment irresistible, nò resultaba tal cosa, y si ells enlluernats contessin y se regissin per llurs cervells, s' adonaríen de que aixó no representaba altre cosa que,—encare nò—un augment de ¡10 céntims cada mes per familia!!

N' obstant, aixó del sobrepuig d'entrada varen especularho certs revenedors provehintse en grans quantitats, ab lo qu' el públich hauria pagat,—nò en benefici de la ciutat—sinó dels quatre negociants espavilats. Però ha sigut tal la campanya empresa per tot, aquells mateixos que havíen de justificar l' augment de sa mercaderia, que tot jugant s' han agafat els dits, la comissió corresponent fentse ressó de tot quant queda dit, acordá no cobrar aital augment quedant els especuladors ab una mercaderia que per ara no podrán aviar al preu que pensaben.

Ja es salat aixó de la sal.

**

S' ha dit, que algún comerciant poc escrupulós malgrat la suspensió del arbitri ha cobrat més car aquest article. El públich no deu deixar-se ensibornar per aquells que sempre els ha agradat de fer pagar els cuartos a 5 céntims y de quins ens ocuparem, sempre que valentse d' un petit augment n' abusin en profit propi.

Col·laboració literaria.

Ens han honorat acceptant el càrrech de corresponal literari d' EMPORDÀ FEDERAL a Barcelona y Girona, respectivament els distingits escriptors y corals amics, nostres N' Alexandre Plana En Carles Rahola.

La molta feina els hi ha impedit comensar, en aqueix nombre, la seva tasca; pro creyem que 'l vinent ja sortirà embellit per un dels seus magnífichs escrits.

Frare tafaner.

Desde que 'ls francesos varen escombrar del seu país a n' aqueixos senyors del *babero*, venim experimentant una invasió funesta que 's va fent cada dia més perillosa, per lo atentoria a les llibertats, aquelles llibertats que son, per ells, més ó menys respectades, segons els graus de fermesa y convicció de qui les posseix.

Avisém a n' els nostres conveins que vagin ab compte, puig ne corra un, de la casta dels barbuts, que 's fica per les botigues y procura fer indagacions, ab fins desconeguts, pro no del tot bons, segurament.

Del Cassino Menestral.

Diumenge prop passat, tingué lloch al teatre d' aqueixa societat la representació del drama d' Echezaray «El Gran Galeoto» y la pessa «Un cop de teles».

De la primera, algunes tares se 'n podrien senyalar, si no les excusessin la precipitació ab que fou assajada, lo difícil de l' obra y tractatse d' aficionats. Ab tot, s' hi distingiren la senyora Gandia y el senyor García (Emili).

En la pessa, el senyor Geli (B.) se 'n sortí; pró creyém, sincerament, que 'ls papers cómichs no son el seu fort. La senyora Puch, ab aquella parla municipalista que m' *habillava*, no resultaba de tot.

De gent á veure la *comedia*... tanta que vulguin.

Demá, dugues edicions del drama d' actualitat «Guzmán el Bueno».

Dos singlars.

Han sigut molt visitats els aparadors de la sucursal Wertheim, ahont han sigut exposats dos exemplars d' apuèstes besties cassats en les montanyes de Sant Llorens de la Muga.

Fá pochos dies, pels entorns de Peralada n' hi aparagué un de molt gros, essent perseguit per alguns cassadors. May s' havíen vist tant de singlars per la plana, lo qual significa un greu perjudici per l' agricultura. Aixó, s' atribueix a les tales d' arbres en el Pirineu ab lo que destrueixen llurs amagatalls.

Prous infundis?

El nostre confrare «La Veu de Catalunya», que ja va tenir de rectificar alló de que en aquet Districte l' Unió Federal havia pactat ab els lerrouxistes, proclamantse candidat al senyor «Pepet»; ara ens fa sapiguer que s' ha presentat un recurs pera anular la proclamació del nostre bon amich En Martí Inglés.

La noticia es totalment inexacta, y si aixís no fos, tampoch estaria fonamentat el recurs, ja que 'l senyor Inglés no ha desempenyat cap càrrech que'l pugui privar de pendre possessió del de diputat provincial. Es que algú vol riurer ab «La Veu»? Tot podria esser; y si aixís no fos y els infundis se reproduhissin, ens obliaria a parlar d' altra manera.

¡Aquells comptes!

Es objecte de generals comentaris l' actitut del Ajuntament negantse á ferse càrrech del déficit, resultant del Concurs Hípich y del match de Foot Ball, que tingueren lloch per les darreres festes de Santa Creu.

Casi unánimament, 's aprova sense reserves la conducta del Consistori, ja que, segons sembla, es venia, fa anys, abusant de la seva tolerancia, fentli gastar per festes molt més de lo que tenia presupostat.

L' any passat, malgrat repetits avisos, fets ab tota serietat, de que no 's permetria rebassar la quantitat consignada, les comissions del Hípich y del Foot-Ball, ab un presupost de 2.500 pessetes, portaren un déficit de 5.400.

Encara hi ha més. Per part del president de la Comissió de Festes, que ho es de la de Governació del Municipi, s' avisá repetidament que no 's fessin gastos excessius, puig l' Ajuntament no 'ls abonaria. A lo que hi objectá, segons sembla, el president de la subcomissió del Hípich, que ja eren solvents ells.

Per tots aqueixos motius, l' acort del Ajuntament está molt posat en rahó; pró resulta perjudicial pera 'ls industrials ó comerciants que varen donar trevall ó mercaderies; per xó, encare que 'ns consta que molts d' aquests, *sangrantse en salut*, ja varen fer que algú els hi respongués particularment del crèdit, creyém convenient que 's busqui una fórmula d' adob, del assumpte, pro fent constatar, ab tota serietat, la més ferma protesta, i un propòsit decidit de no permetre jamay semblants extralimitacions.

La conducta dels nostres concellers.

Avuy ha de tenir lloch al Centre Federal reunió general del Partit, á fi de tractar del augment dels impostos y creació de nous, portat á cap pel Ajuntament.

Ens sembla molt bé, y creyém qu' es una práctica democrática, sempre que s' hi vagi á discutir de bona fe i deixant de banda envegetes i rancunies.

Em consta que 'l nostre bon amich Pujulá, president de la Comissió d' Hisenda, anirà á la reunió, ben provehit de datos i disposat á donar quantes explicacions calguin.

Sortosament, aquí, tothom podria portar un vidre al ventre.

Pensavem, precisament, publicar avuy un article referent al assumpte; pro no volem prejutar la qüestió i l' arreconem.

DEL VEHINAT

Coses del Presiri.

Figueres y sa comarca estant predeterminades á presenciari tragedies esgarrifoses y á veurer convertida l' encontrada en teatre quins personatjes fins avuy ens eren ben desconeguts. Un altre cas d' evassió ha tingut lloch. Un altra volta hem de girar la vista envers el Presiri

Cap allá a les 5 de la tarda del diumenge mentres la xaranga de la Penitenciaria ab mes ó menys afinació, executaba'l vals del *Conde de Luxemburgo*, tres penats, un d' ells molt conegut en aquesta comarca, estaven treballant en la preparació de la fugida que no fallant, els havia de portar á la llibertat.

Els tres escapats son: En Manel Valero Aparicio, de 26 anys, condemnat á perpetua per robo y homicidi.

En Just Perez Arroigante, de 28 anys, condemnat á 18 anys 2 mesos 21 dies per homicidi.

En Manel Vaca Ramirez, de 36 anys, á perpetua pel mateix motiu d' en Valero.

**

El procediment empleat pera escapar-se es el mateix que ja temps enrera ensajaren ab menos sort, puig la clau construïda ab el metall dels botons de cualsevol uniforme resultá deficient y 's els hi trencá dintre 'l pany. No aixís aquesta vegada que 'ls obri y tancá perfectament la primera porta que dona sortida als fossos de l' extrem del Castell, coneguda per San Miguel.

Una volta vensut el primer obstacle toparen ab el segon y ultim qu' es la reixa-portalada construïda tota ella de groixuts barrots de ferro que serraren y blincaren fentse 'l lloch suficient per hont pasaren ab mes ó menos treball.

Conseguit aixó y ja lliures dintre'l foso, se suposa que arrossegant-se per terra y entre mitj de l' herba que sempre els afavoriria, conseguiren deixar el Castell endintantse entre 'ls arbres en direcció de la frontera.

Per ara sembla que tots cuants treballs s' han realitzat pera capturarlos han sigut inútils.

Ara tothom se pregunta: ahont serán? hauran fet ja algun altre malifeta? en algún dels massos del camí hauran exigit trajos y cuartos?

**

A darrera hora, hem sabut que 'ls tres fugitius han sigut agafats a Perpinyá.

La orella den Jordi.

Havent promés, en el prefaci d' aquesta Secció, ocuparnos de tot lo que pugui desitjar el tafaner mes exigent, no podem deixar de banda l' afició, massa desenvolupada á Figueres, de conrear l'esport del joch. Pro com volem tractar aquest assumpte d' una manera seria y definitiva, i ens manca espai pera ferho avuy, ho deixarem pera un altre dia.

Desgracia.

El dimecres, á primera hora de la tarda, el jovenet Suárez, que, conduint un carretó, baixava del castell, va tenir la desgracia de caurer, ab tan mala sort, qu' es causá la fractura de la tibia y el peroné esquerres. Ab l' ajuda d' uns soldats, y ab el mateix carretó, fou conduit, á una casa propera, y més tart, ab una camilla de la Creu Roja, á son domicili, ahont el metje senyor Martínez va practicarli la corresponent cura.

Exposició

A darrers del mes passat en Berga i Boada, l' artista olotí exposá en una botiga de Figueres una col·lecció de les seves obbes de pintura. Fem remarcar ben á satisfacció nostre, la bona venda que feu de quadros i dibuixos: afició figuerenca desconeguda fins ara per nosaltres.

Entre la munió de quadros i apunts hi havia una bella sanguina representant un cap de vaca, d' aspecte sanítós i robust malgrat l' aspecte del dibuix una sencilla nota del artista convertí la sanguina en esquela mortuoria.

Deia la nota de sota 'l cap de vaca: «Va morir de part el dia 10 de Novembre de 1910.»

E. P. D.—afegim nosaltres.

Li desitjém sort.

Desde primers d' any corre á càrrech del jove Miquel Vidal, l' antiga y acreditada farmacia Moncanut.

De la Comarca

La burocracia madrilenya. Quant se va fer la carretera de Madrid a La Junquera farà cosa d' uns tres o quatre segles, no s' estilaba passar els rius ab ponts i com a la *cuenta* la moda no resa ab les carreteres qu' atravessan l' Empordá, aquestes continuaben fins fa poc en el seu estat primitiu malgrat els anys passats. Darrerament sigui per facilitar el turisme automobilista, sigui per influencias de diputat, la qüestió fou que per la Quefatura d' Obres Públiques, s' encarregá als enginyers d' aquesta provincia que fessin un projecte de pas del riu Fluviá prop de Bascara. Els quefes i sobrestants d' aquesta demarcació coneixedors de la regió i dels seus rius formularen un projecte de pont insumergible apropósit pel riu Fluviá i a prova de les riuades a que tant sovint ens té acostumats aquell riu.

El pont projectat estava presupostat en 500.000 pessetes. Empró a Madrid que atenen més a sortir del pas, que a mirar les necessitats de cada regió, acordaren que un pont de debó era massa per un sol riu, i decidiren fer un pont-vaden. No obstant, els concells i advertencies d' un individu de la Junta Consultiva d' Obres Públiques, individu que per coneixre personalment la nostra regió s' oposaba al pont-vaden per considerar-lo impropí d' un riu tant caudalós quines avengudes no podria suportar, el pont decidit a Madrid se feu, empleant-hi 30.000 pesetes, en lloc de les 500.000 qu' hauria costat un pont de debó.

El temps, diuen qu' es un jutje que no falla, i el temps ha vingut a donar rahó els quefes i sobrestants d' aquesta demarcació. Malgrat estar ben sólidament construit el pont-vaden sobre 'l Fluviá en la carretera de Madrid a La Junquera, als vuit dies d' haver-lo rebut i a la primera riuada ha quedat inutilitat. Com era de presumir se varen tapar els petits ulls del pont-vaden i el Fluviá obstruit el seu curs, sortí del seu jaç, emportant-se un bocí de carretera tocant a l' extrem del pont i socavant el seu últim pilar. Total: 30.000 pessetes llensades per *economía* i per torna la carretera obstruída fins no se sap quant.

Volem esser justos: la nostre felicitació als senyors Quefe i sobrestants d' Obres Públiques d' aquesta demarcació per la seva pericia i coneixement de la regió palesament demostrats.

JABON-CATALONIA
 ¡¡SAPOLOXIN!! ¡¡SAPOLOXIN!!
 FÁBRICA de JABONES de TODAS CLASES
JUAN BOSCH, Figueras
 Calle Concepción, 8 y 10
 Plaza Constitución, 16
 MARCAS REGISTRADAS ** PATENTE DE INVENCION

GRANS ASSORTITS DE
 QUINCALLA, MERCERÍA Y BISUTERÍA
 DE
Jaume Navarra
 Carré de Gerona, núm. 3, FIGUERAS
 Ultimas novetats en Bisuteria, Vanos, Parayguas y Sombrillas Jugnets de totas menas

RICART IMBERT
 Representant de la LÁMPARA Z.
 Cicles Sanromá
 Patins Brampton
PALAU, 31 (RAMBLA)
FIGUERAS

DROGUERÍA
Antonio Gimenez
 Artículos para la Fotografía

ANTIGUA Y ACREDITADA
 FARMACIA
 DE
R. MARTIN
 (Sucesor de Deuloféu)
 ANÁLISIS DE ORINS

MAGATZEMS DE CARBÓ
 DE
J. GUILLAMET
 Mineral Cok y vegetal
 CALITATS GARANTIDES, PREUS SUMAMENT REDUITS
 Servey á domicili
 Diposit central: Carrer de Castelló, 30, Figueres

Vasconia

El mejor jabón

para lavar la ropa

Agente exclusivo para Cataluña

Sociedad Anónima CRÓS
 ABONOS QUÍMICOS
CARLOS REIG
 Calle de la Rutlla, núm. 13, FIGUERAS
 Azufres, Sulfatos y semillas de selección imejorable.

Fábrica de Chocolates de
PEDRO VIÑAS
 VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR
 CALLE JUAN MATAS, 22, FIGUERAS

Unique case que garantisa 'ls articles en or chapat.
 Diposit de coronas mortuorias.
 Casa especial en guants, Quincalla, Mercería, Bisutería
Emili Senmartí
 PLAÇA CONSTITUCIÓ, 3
 Banos, Paraiguas y sombrillas ** Perfumería del País y Extranjera
 Casa especial en novetats pera modistas.

PARA
 PAPELES PINTADOS
 CUADROS Y BATERÍA DE COCINA
 EN LA FERRETERÍA
 DE
A. COSTA FERRÁN
 Calle Nueva, núm. 3, FIGUERAS

J. Fonolleda Serra
 Barcelona

TRANSPORTS
 DE
BENET DEUSEDAS
 PALAU, 14, (Rambla) FIGUERAS

SENYORES: visitin els grans Magatzems LA CONFIANSA ahont hi trovarán les últimes creacions de la present temporada.
FILLS DE JOSEP MASSOT
 — Preu fixo en xifres conegudas —

OFICIAL CAJISTA
 en la Imprenta J. TRAYTER se necesita uno.

RESERVAT PER EN
J. Fajol
 MAQUINARIA AGRÍCOLA

Botiga de calsat d'en MARTÍ CANADELL
 CARRER DE PERELADA, núm. 30, FIGUERAS
 Gran assortit de calsat de totas clases y seccions, tot ell confeccionat ab formas modernas.
 NOVETATS EN CALSAT DE SENYORA PER LA PRESENT TEMPORADA
 — PREUS REDUITS —

Grandes Almacenes
 DE
Juan Matas Nortal
 Calles Juan Matas, 16 y Magre, 4, Figueras
 Grandes surtidos de novedades para señora
 EN SEDERÍA, LANERÍA, ALGODONES, MANTONES, MANTILLAS CÉFIROS, ETC.
 Echarpes gran fantasia
 Tules sedas bordadas para trages y para blusas
 Especialidad en artículos para lutos.
 — PRECIO FIJO —

COLMADO COMESTIBLES
 INMENSO Y VARIADO SURTIDO EN TODA CLASE DE LICORES Y VINOS
LA CUBANA
 Pulcritud y esmero en la confección de dulces y pasteles.
 Recomendando el chocolate Angelical vainilla.
 NUEVA, 5 y 7, FIGUERAS
 PASTELERIA CHAMPAGNES

JABÓN ALEGRET
 CASA FUNDADA EN 1795
 FÁBRICA DE JABONES DE TODAS CLASES
 de **Carlos Alegret**
 Despacho: Nueva, 4, FIGUERAS

Llibrería-Periódics
Francisco Canet
 Pujada al Castell FIGUERES

Col-legi RAMIS
 Carrer del Forn, nombre 1, primer pis
 Primera ensenyansa, elemental i superior, en seccions graduades. Clases especials pera senyoretas i pera joves, de 11 á 12 dematí, i de 5 á 9 de la tarde (ensenyansa de comptes, lectura, millora de lletra i de redacció). Clases de Francés i de Teneduría de Llibres.

Espay reservat per anunci de la Grand Farmacia y Laboratori de **MIQUEL VIDAL**

antes de **J. MONCANUT**, Carrer Presó, (Cantonada Ingeniers)

FIGUERES